

DELVIDÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zombor, Csuhás
utca 3. Tel.: 207. és Előfizetés 207. éjjel
422. nyomda 213.

Felolvasó szerkesztő:
MUHI JÁNOS

Előfizetés egy hóra: 5.20 P., negyedévre
15.— P. Levélcím: Zombor, postafiók
162, csekksz. 74.050.

Kemény küzdelem Nagyváradtól délre Berlin eredményes ellentámadásokat jelent az Aradtól nyugatra lévő szakasról és Nagybecskerek vidékéről — Ugy a német határ elő terében, mint Olaszországban fokozódott a harcok hevessége

Az arcvonalak helyzetéről leg-
újabb jelentésében a következőket
közölte az Interinf. német hírszolgá-
lati iroda:

A magyar és német csapatok
ellentámadása az Aradtól nyugatra
lévő térségben újabb eredményeket
ért el. Nagyváradtól délnyugatra a
Szovjet több lövészhadosztály és pán-
célos kötelék bevetésével újabb
nagy támadásra indult. A német
hadosztályok kiinduló állásain túlra
vetették vissza a szovjet csapatokat
és kaptak 23 ellenséges páncélost.
Tordától nyugatra és a Maros men-
tén a Szovjet erős támadásait vis-
zavarták.

A Keleti-Beszékidék vidékén tovább
ra is a Duklától délre eső területen
van a harcok súlypontja. A néme-
tek itt visszaverték vagy feltartó-
ztatták a nagy erővel támadó oro-
szokat.

A Kárpátok és Riga közötti terüle-
ten nem került sor nagyobb harcok-
ra.

Dagó szigetének védői tervszerű-
en és minden fegyverük elszállítá-
sával feladták a szigetet.

Az olaszországi arcvonal helyzeté-
ről ezúttal Interinf. jelentés közölte,

hogy az adriai szakaszon a tüzérsé-
gi tevékenységtől és felderítő vál-
lalkozásoktól eltekintve nyugalom
volt. Firenzuolától északra azonban
széles arcvonalon erős páncélos és
légikötélek támogatásával új tá-
madásra indult az ellenség.

A nyugati arcvonalon a jelek szer-
int az angolszások nem adták fel
azt a tervüket, hogy betörjenek a
rajnai iparvidékre. Ehhez nagy erők
összevonására és a már ott lévő csa-
patok átcsoportosítására van szük-
ség. Korának látszik az angolok a-
zon jelentése, mintha a nagy táma-
dás már folyamatban volna. Német
megítélés szerint az Aachennél meg-
indult hádműveletek csak bevezeté-
sét jelentik a nagy támadásnak. Itt
az ellenség mindössze két kilomé-
ternyi térnyerést ért el nagy vesz-
teségek árán. Aachentől délre a né-
met páncélosok térnyeréséről érke-
zett jelentés.

A vezéri főhadiszállás zerdai ha-
dijelentése szerint a Vaskaputól é-
szakra, Belgrádtól északra és észak-
keletre, betört bolsevista erők ellen
német ellenintézkedések vannak fo-
lyamatban. A Vaskaputól délre is
folynak az elhárító harcok.

angolszász támadás és azt mond-
ják, hogy az Aachennél folyó el-
lenséges harctevékenység egye-
lőre csak felderítő tevékenység-
nek minősíthető.

Aachennél indított támadásuk.

kal az angolszások — német meg-
ítélés szerint — nagyobb német
erőket akarnak lekötni, hogy ezek
ne vehessenek részt a közánhol-
landiai harcokban.

Finnország kiszolgáltatja a Szovjetnek összes jégtörő hajóit

Stockholmból jelenti a Német Táv-
írási Iroda: Az Aironbáded jelentése
szerint Finnország ezen a télen kényte-
len lesz jégtörő hajókat kérni Svédor-
szágtól. Ugyanis a fegyverszüneti felté-
telek értelmében Finnország kénytelen
mind az öt jégtörő hajóját kiszolgáltat-

ni a Szovjetnek. Ezek közül az egyik
Skandinávia legnagyobb jégtörő hajója.
Mintán a Finn örök bejárata már korán
befagy, jégtörő hajók nélkül nem biz-
tosítható a lakosság ellátása és ezért
Finnország kénytelen lesz Svédországtól
jégtörő hajókat kérni.

Rómában eltávolítják a hivatalokból és a közigazgatásból a fasiszta elemeket

Milánó, október 4.
A Német Távírási Iroda értesülése
szerint Rómában és Délolaszországban
nagyszabású tisztogató akció folyik an-
nak érdekében, hogy eltávolítsák a hi-

vatalokból és a közigazgatásból a fa-
siszta elemeket. Sforza gróf, tisztoga-
tási kormánybiztos naponta hosszú lis-
tákat közöl azokról, akiket eltávolítottak
a közéletből és hivatalokból.

A duklai szorosnál nagy erővel támadnak a szoviet csapatok

Berlin, október 4.
Az Interinf. jelenti a keleti ar-
cvonarról, hogy a harcok súlypontja
továbbra is Duklánál van, ahol nagy
szovjet erők támadnak.

A délmagyarországi és erdélyi ka-
tonai helyzetéről német katonai he-
lyen tegnap nem nyilatkoztak.

Az albániai angol partraszállással
kapcsolatban német részről cáfolják,
mintha nagyobb szabású vállalkozás-
ról volna szó és azt mondják, hogy
az albániai német parancsnok csak
1 angol légiuton szállított hadosz-
tály és 1 dandár részének felmor-
zolásáról adott jelentést.

Kinevezték az észti szoviet népbiztosok tanácsának elnökét

Stockholm, október 4.
A szovjet távirati iroda közölte,
hogy az észti szovjet népbiztosok ta-

nácsának elnökévé Weimert nevezték ki.

Betiltottak két török lapot

Ankara, október 4.
Török részről hivatalosan közölték,
hogy a török kormány betiltotta a Ya-
tan című lap további megjelenését,
mert a vagyon adóról szóló cikkével

ellentéteket szított a török állampolgá-
rok között. A Tasviri Etkiar mozgá-
sát is beszüntették, mert a lap Pa-
gáriáról szóló cikkében olvasták a
ami veszélyezteti a török érdekeket.

Szovjet főparancsnokság alá helye- ték a bolgár csapatokat

Amsterdamból jelenti a Német Táv-
írási Iroda: A londoni rádió jelentése
szerint a bolgár hadügyminiszter kife-
jeztette, hogy Tolbukin tábornok, a 3

ukrán hadsereg parancsnokának köve-
lésére a bolgár csapatokat a Szovjet fő-
parancsnokság alá helyezték.

Továbbra is szívesen ellenállnak a német tengerészeti támaszpontok

Berlin, okt. 4.
Az Interinf. jelenti: A Breigneban
és a Csatorna mentén lévő német tá-
maszpontok ellen harcokról a követke-
ző jelentések érkeztek be: Lorlent e-
redie ellen több heves támadás inté-
zett az ellenség. A német védőrség a
támadásokat visszaverte, majd ellentá-
madásba lendült és mélyen behatolt az
amerikaiak vonalába. Egy amerikai

zászlóshajót felmorzsoztak, 389 ellensé-
ges katona elesett, 193 sebesült, 47
sértetlenül került német fogságba. A
németek sok fegyvert is zsákmányoltak.
Saint Nazaireből csak kölcsönös zavaró
tüzérségi tüzet jelentettek. Dünkirchen-
nél sem voltak nagyobb harcok cselek-
mények, csak kölcsönös tüzérség pár-
bai.

Castren finn miniszterelnök a Szovjet fegyverszüneti feltételek teljesítéséről

Stockholm, október 3.
Castren finn miniszterelnök — a
Német Távírási Iroda szerint — rádió-
beszédet mondott a Szovjet fegyver-

szüneti feltételeinek teljesítéséről és
közölte, hogy a feltételek hosszú időre
súlyos megterhelést jelentenek a finn
gazdaság életnek.

Az egész nyugati arcvonalon fokozódott az angolszások támadó tevékenysége

Berlin, október 4.
Az Interinf. közli, hogy Metz
és Luxemburg kivételével az e-
gész nyugati szakaszon fokozódott

az angolszások támadó tevékeny-
sége. Ezzel szemben cáfolják azt
az angol jelentést, mintha Aachen
nél már is megindult volna a nagy

Berlini jelentés a délkelet-európai arcvonal harcairól

Az Interinf. jelenti:

Német SS-páncélos kötelékek Aradtól délnyugatra a szovjet ék oldalába újabb támadást hajtottak végre. Az éket Makó térségében még jobban letompították. Jelentős bolsevista erőket semmisítették meg és sok fegyvert zsákmányoltak. A legutóbbi napok során ebben a harci térségben 2.200 szovjet katonát pusztult el, 400-at pedig foglyul ejtettek.

A német páncélos támadás Nagyváradtól délre is jól halad előre. A hadsereg harcait az egész harci szakaszon erős német repülőkötelékek támogatták. A csatagépek három üteget elhallgattattak, löszert és benzint szállító 49 tehergépkocsit felgyújtottak. A csatatéren 17 szovjet páncélos maradt égye.

A Tordától két oldalt levő harctéren, valamint a Szászrégentől délnyugatra levő térségben a Szovjet okozta nyomását, anélkül, hogy kisebb helyi betöréseknél többet elért volna. A nagy Dunakanyarulatától délre további erős kötelékeket tettek át a Dunán a bolsevisták és most 5 lövész-hadosztálynyi erővel keskeny résen általában nyugat felé támadnak. Brza Palánka vidékén német hegyivadások visszavertek minden támadást. Német tüzéség szétverte a Szovjet készenléti állásait. A Negotinától nyugatra levő magaslatokon a németek helytálltak minden megújuló támadással szemben, a várostól délre a német állásokat kedvezőbb területre vonták vissza.

E hadműveletek kapcsán 3 szovjet hadosztály a Dunától északra Szerbia északi kiszögellése ellen menetel. A német csapatokat parancs szerint előre elkészített állásokba vonták vissza. Fehértemplomot és Versecet kiürítették. Egy gépesített bolgár köteléket, amely tovább tört Nagybecskerek ellen, észak felől oldalbakaptak és elváltak.

Ugyancsak az Interinf. jelenti, hogy német vadászok és gránátosok a Ciróka völgy két oldalán fontos magaslati állásokat foglaltak el a bolsevistáktól. A betörési hely többi szakaszán a szovjet támadásokat a német páncélosok elhárították. A Duklai hágótól nyu-

gatra a Szovjet több páncélos támadást hajtott végre, a német csapatokat két kilométernyire hátrább vonták vissza. A Kropnától délre elterülő erdős vidéken a harci cselekmények elkecseregett ütközettké változtak.

tott ellenük védelmet. Ezek az ütegek nemcsak a szárazföldi célpontokra támadták, hanem a karavánokat is és több hajót szitává lőttek. Ha az angolok szerint a szárazföldön 1.700 főnyi veszteséget okoztak a német nehézütegek, valószínű, hogy a tengerészetenek is volt ugyanennyi vesztesége.

A magyar arcvonal harcai

A Magyar Távirati Iroda jelenti: illetékes katonai helyről közlik:

Makó visszafoglalására indított támadásunkkal szemben az ellenség újabb és újabb erősítéseket vont erre a területre. Így itt igen véres, súlyos és elkecseregett harcokra került sor. A honvéd csapatoknak kemény harcban sikerült az ellenséget szűkebb területre összehoztatnia. Az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett. A véres veszteségek mellett csapataink több foglyot is ejtettek és a zsákmány már idáig is számottevő. A harcok hevességére és a honvéd csapatok rámenős szellemére jellemző, hogy a hadijelentésben említett 21 ellenséges harckocsi közül többet közelharcban semmisített meg a gyalogság.

A Sarkad-nagyvárad határszakasz újra teljes egészében birtokunkban van. Az ellenség itt mindenütt a határon túlra vonult vissza. Ezekben a harcokban különösen kiűnt a Nagy szalontát elfoglaló egyik páncélos hadosztályunk, mely a város visszafoglalása mellett az ellenségnek súlyos veszteséget okozott és értékes hadanyagot is zsákmányolt. Kiemelkedő teljesítményt mutattak fel ezen a területen a Dél-Dunántúlról származó gyalogos csapataink is, amelyek az előző időben lefolyt harcok közben megfogyatkozott kötelékeik hősiesség magatartásával és vitézségével a legvégsőkig kibartva megteremtették az előfeltételeket ahhoz, hogy a honvéd és német szövetséges páncélos erők támadásukat sikerrel hajthatták végre.

A Kolozsvárral szemben felvonult ellenség az előző időszakban elszenvedett igen súlyos véres veszteségei

dacára sem adta fel Kolozsvár elfoglalására irányuló szándékát, hanem erőit átcsoportosítva, valamint a támadási terület mélységéből és Dél-Erdélyből újabb erőket maga után vonva, ismét megindította nagy támadását. A honvéd és szövetséges német csapatok hősi helytállása önfeláldozó küzdelemben megint megakadályozta az áttörést. Dacára a körülbelül két órán át tartó pergőtűszerű tüzérelőkészítésnek, valamint a számos ellenséges páncélos bevetésének, csupán néhány helyen kellett a saját csapatok arcvonalát lényegtelenül, kismértékben visszavenni. Ellentámadásaink folyamatban vannak és Tordától keletre máris helyi sikerekre vezettek. Az ellenséges nagytámadás első napja tehát kétségtelenül saját sikerrel zárult. Ez elsősorban a honvéd és a német csapatok helytállásának köszönhető.

A csapatok magatartása harcban minden dicséreten felül áll. Ezekben a harcokban személyes vitézségével sok más tiszt és legénységi mellett kiűnt Jónás József alezredes, egyik Budapestről származó zászlóaljunk parancsnoka, aki a Tordától délre eső területen egy igen fontos állásrészlet a minden oldalról rohamozó ellenséggel szemben zászlóalja élén közelharcban is hősiességgel megvédett és megtartott.

A Kárpátok védelmében kiemelkedő teljesítményt mutatott fel egyik határvadász dandárunk, amely a borsai (Priszlop)-hágó területén igen nehéz terepviszonyok mellett számos bolsevista rohamot vert vissza. Különösen kiűntek itt erődcsapataink vitéz helytállással.

Német közlés a délangliai városok ágyuzásának eredményeiről

Berlin, október 4.

Az Interinf. jelenti: Abból az alkalomból, hogy délangliai kikötővárosok lövetése a német nehéztüzéség részéről megszűnt, angol részről jelentést adtak ki a lövés hatásáról. Ebből a jelentésből az Interinf. azt a következtetést vonja le, hogy a lövés súlyos hatást volt.

Az Interinf. szerint német páncélos

őleg négy üteget vettek be. A legnagyobb üteg 3 darab egyenként 40 centiméteres csőből állott. Hatósugara 56 kilométer. A golyók egytonnásak voltak. Ez az üteg összesen 3.700 tonna robbanó gránátot lőtt ki az ellenséges célpontokra. A gránátok még 25 kilométeres távolságra is át törtek egy 20 centiméter vastag acélpáncélra, úgyhogy a lövés nem nyújtott jelentős veszélyt.

Újabb amerikai nyomás Svédországra

Stockholm, október 4.

A Stockholms Tidningen newyorki tudósítója szerint az amerikai kormány rövidesen újabb kísérleteket tesz arra, hogy Svédországot semle-

A Vatikán tiltakozik a marokkói katonák kegyetlenkedései ellen

A Német Távirati Iroda smerteti az angol hírszolgálat jelentését, amely szerint az Osservatore Romano éles hangú vezércikkben tiltakozik a megszálló marokkói francia katonák kegyetlenkedései ellen. A katonák ölög asszonyok és gyermekek ellen követik el erőszaka-

kosságaikat, lopások és rablások jellemzik ezeket a csapatokat. Egyes újságok kijelentették, hogy képtelenek megékezní katonáikat és ezért teljes fejetlenség következett be — állapítja meg a Vatikán szócsöve.

A szófiai központi fogházban internáltak a volt bolgár régenseket

Belgrádból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat szófiai jelentése szerint Cyrill herceg, Michov tá-

bornok és Filov volt miniszterelnök, bolgár régenseket a szófiai központi fogházban internálták.

A Szovjet és lublini bizottság nem ismeri el a londoni lengyel kormányt

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Lembergben folynak a szovjet lengyel tárgyalások. A megbeszéléseken Mikolajczik londoni lengyel emigráns miniszterelnök legutóbbi emlékiratát tárgyalják meg. A szovjet stí-

lus hangjából megállapítható, hogy sem Moszkva sem pedig a lublini lengyel bizottság nem hajlandó elismerni a londoni lengyel emigráns kormányt.

Adáz anyagcsata Olaszországban

Az Interinf. jelentése szerint Olaszországban a harc tevékenység adáz anyagcsatává fejlődött. Az angolok szándékát már világosan felismerték.

Céljuk imelőre előretörve birtokukba keríteni a Bolognába vezető országutakat.

A súlyos harcok középpontjában a Monte Bataglio hegy áll. A Monte Capellon a német gránátosok számos erős ellenséges támadást vertek vissza. A kisebb betöréseket azonnali ellenlökésekkel megtisztították.

A hegy német védői szilárdan ellenálltak minden támadásnak. Fincenzuolától északra az angolszázok az esős és ködös időben némi teret nyertek. Az olasz arcvonal nyugati szárnyán

az Adriai parti szakaszon a harcok csak lassan jelentőségeztak.

A németek egy meglepetésszerű előretörés során sok foglyot ejtettek és nagy mennyiségű fegyvert zsákmányoltak.

A FINNEKNEK SVÉD JÉGTÖRŐKRE LESZ SZUKSÉGÜK

Stockholm, október 4.

Az Áltónbláded szerint a finneknek a télen valószínűleg svéd jégtörőket kell kölcsönvenniük, miután 5 saját jégtörőjük a fegyverszüneti egyezmény értelmében a Szovjet birtokába megy át.

16 magyar nem hallgat a fecsegőkre!

gességének feladására bírja. Washingtoni hivatalos körökben ugyan le egyáltalán nincsenek megelégedve azzal, hogy Svédország elzárta keleti-tengeri kikötőit, hanem a nyugati kikötők elzárását is követelik, mert ezáltal gyakorlatilag megszakítanák a kereskedelmi kapcsolatokat Németországgal. Ha Svédország a keletitengeri kikötők elzárását a haborús bonyodalmak veszélyével indokolja, Washingtonban felvetik a kérdést, hogy nyugaton nem fenyegetnek-e ugyanilyen eshetőségek. A Stockholms Tidningen newyorki tudósítója ezzel kapcsolatban rövid megjegyzésében a következőket írja: „Tény, hogy eddig, legalább is a nyugati parton, nem olyan a helyzet, mint amely a Keleti tengeren a hajózás megszüntetését önvédelemből szükségessé tette. Onmagában nem lehet svéd érdek, hogy országunkat teljesen elvágjuk a kontinensen való tengeri összeköttetéstől.”

SZERDA—HÉTFŐ

A két Bajthay

Főszereplők:

HOSSZU ZOLTÁN, NAGY ISTVÁN
KELEMEN EVA
SOMLAY ARTHUR

Pótműsor: magyar és FA híradó.

HIREK

Ügyeletes gyógyszerár: Várost gyógy-
szertár, Sat. Gyógy tér

**Elsőtétlés ma 18.30-tól
reggel 5 óráig**

Fontos közéleti tudnivalók

A közéleti hívataltól nyert értesülésünk szerint a 11/I. huszszelvényre 6 deka paprika, a 11/II. huszszelvényre 30 deka mosószappan, a 11/III. huszszelvényre pedig 20 deka piperesszappan szolgáltatható ki.

A fogyasztók összes októberi, novemberi és decemberi lisztjegeikre egyszerre vásárolhatják meg a lisztet. Cukrot is egész októberre kiszolgáltatnak a kereskedők.

Ki lesz Maglona bíboros államtitkár utódja? Az United Press vatikáni városi tudósítója szerint a 72 éves Federico Tedeschini bíborost szemelik ki az augusztus végén elhunyt Maglone bíboros államtitkár utódlául. Tedeschini kinevezése rövidesen várható. Tedeschini a pápa bizalmas barátja és annak idején amikor még mint Pacelli bíboros a pápai államtitkárságot vezette. Tedeschini volt a helyettese.

A honvédelmi miniszter felhívása a szolgálati helyük átmeneti elhagyására kényszerült hadigondozó kórházakhoz. A honvédelmi miniszter a következő felhívást teszi közzé: Azok a kórházak, amelyek hadigondozó kórházak, akik a kórházak szolgálati helyük átmeneti elhagyására kényszerültek, helyzetüket előző hadigondozó felügyelőnek azonnal jelentésükkel utazzanak az illetékes főszolgálati polgármesterek ny székelyre 40 000 szolgálatukat teljes erővel és 2. h. osztdalnak közvetlenül jelentsek.

Az újvidéki Keteli Kereskedelmi Főiskola szeptember 30-án tartotta ünnepélyes tanévnyitó ülését. Dr. Urbányi János igazgató megnyitó-jában az elmúlt tanévről számolt be, megemelve a munkaszolgálatos hallgatók úzvölgyi bátor helytállását. Dr. Király Sándor rendes tanár, a Balkánintézet ézévi vezetője, az áruismeret új célkitűzéseit címen értekezett. Dr. Bercsik Árpád rendes tanár a főiskola hallgatókhoz intézett beszédében kiemelte a szellem örökérvényességét a mulandó anyag felé. (MTI)

Meghalt Tolna megye főispánja. Vitéz Mady Kovács Imre, Tolna megye főispánja kedden 51 éves korában meghalt.

Veszített a kártyán, rálőtt a nyeresésre. Zsidai István mezővárosi gazdálkodó jóbarátjával, Cserép Péter gazdával kártyázott és veszített. Azzal evanulisította meg barátját, hogy hamarosan játszik. Cserép erre arcúlötötte, majd gyenge lökfölkónak gonyolta. Zsidai bosszúból ellopta Cserép lakásának kulcsát és magához vette barátjának revolverét. Amikor kétféle lövföldést követően köztölték, a lopott revolverrel kétszer rálőtt Cserépre. A lövések nem találtak és Cserép lefegyverezte támadóját. Zsidai a Kuria Pán-tanácsa végző főkon 6 tévi és kéthónapi fegyházra ítélt. Az ítélet jogerős.

Több mint ötszáz vagon gyümölcsöt szállítottak el Jánoshalmáról és Hatásról. Befejződött a felsőbbécska illetve a pestmegyei gyümölcs-szállítás. Az idei szezonban szeptember végéig Jánoshalmáról a gyümölcs-szállításokból 397. Kiskunhalasról 161 vagon gyümölcsöt szállítottak el. Bajáról 91 vagonban 1750 mázsát dinnét szállítottak külföldre.

A kommunista párt felhívására demokrata blokk alakult Romániában

Istanbul, október 4.
A román kommunista párt felhívását bocsátott ki „demokrata blokk” létesítésére. Ennek a blokknak legfontosabb programja a Szovjetunióval való őszinte barátság és szoros együttműködés, mindenekelőtt harc a vörös hadsereg oldalán. Második helyen áll „a demokrata szomszédállamokkal való barátságos kapcsolatok megvalósítása”. Belpolitikai téren a kiáltvány „igazi demokrácia parlamenti rendszer” megvalósítását proklamálja és követeli a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok összes ellenfeleinek szigorú meg büntetését.

A nemzeti parasztpárt a kommunista felhívás után rövid idő múlva bejelentette csatlakozását a proklamált blokkhoz és ezzel a párt baloldali radikális szárnya keresztülvitte akaratait.

Az akkor még titokban működő kommunisták már az év elején megkísérelték az Antonescuval szemben álló összes csoportok egy tömbebe való egyesítését, de akkor mind a parasztpárt túlnyomó többsége Iuliu Maniu vezetése alatt, mind pedig a Constantin Brătianu vezetése alatt álló liberálisok visszautasították. Akkor csupán a parasztpárt baloldali szárnya volt a kommunistákkal való együttműködés mellett. A román írók egyesületének elnöksége is bejelentette csatlakozását a kommunisták demokrata blokkjához. Ez a vezetőség, amelyet ez év augusztus 23-a után szerveztek újra, baloldali radikális írókból áll, akiket Antonescu tábornagy uradma alatt kommunista tevékenység miatt internáltak. A liberálisok állásfoglalása még nem világos.

Megkezdődtek az előadások a szegedi egyetemen. A szegedi Horthy Miklós tudományegyetem tanácsa határozatának megfelelően a tudományegyetem mindhárom karán október 2-án, hétfőn megkezdődtek a meghirdetett előadások. (MTI)

Virágbaborult téli almafák. Nemes Sikó Endréné balatonfüzfői gyümölcsösében ritka természeti jelenségnek járnak a csodájára: a gyümölcsös téli almáinak gallyai tele vannak fürtökben virággal és közöttük szép, fejlett gyümölcsök pompáznak. Egyszer sem fordult meg elő, hogy ezek a téli almafák egyszerre virágozzanak és gyümölcsöt teremjenek.

Fából „készült” zabbal abrakolják Svédországban a lovakat. Az északi országokban a hiányzó tengertüli takarmányexport pótlására a cellulóz-takarmánnyal kísérleteznek. Dániában Nas Petersen-Lyngby mezőgazda ismereti kísérletét. Saját istállójában heringszét és cellulózt adagolt a tehéneknek, amelyek megtartották a teljesség nagyságát. Svédországban nemcsak a szarvasmarhát, hanem a lovakat is takarmány cellulózzal etetik. Éppen ezért az újfajta takarmányt faszabnak nevezték el. Finnországban is hasonló kísérletek folynak és megállapították, hogy a cellulóznak megközelítően ugyanakkora a tápértéke, mint a zabnak.

Vitamin-Iszt Svédországban. A svéd szövetségek az elmúlt napokban egy vitaminban különösen gazdag fehér liszthez nagymennyiségű vitamint adlizethez nagymennyiségű vitamint adnak.

Levegőbe emelkedett az első fagázal hajtott repülőgép. Megszületett az első repülőgép, amely fűtőes generátorgáz üzemmel dolgozik. A repülőgép megszerkesztője Ernst Wynn svájci repülő százados. A generátorgáz-üzemi repülőgéptípus felépítésénél rendkívül nagy technikai, pénzügyi és szervezési nehézségeket kellett a feltalálónak leküzdenie. Wynnnek azonban sikerült uralni a nehézségeket és a kísérletek odáig jutottak, hogy az új típusú repülőgép a levegőbe emelkedett. Az új repülőgép egy órai repüléshez 34 kilogramm faszénre visz magával. A repülőgépbe beépített generátorgázmotor súlya 120 kilogrammra nehezít, mint a régi motorok. A feltaláló eddig 120 kilométeres sebességet ért el gépével, ami éppen csak ahhoz elegendő, hogy a gép a levegőbe tudjon emelkedni.

Vetőburgonya helyett burgonyaszára. Az egyik német mezőgazdasági szövetség kísérletet tett arra, hogy vetőburgonya helyett csak burgonyacsírát vessen. A kísérlet kielégítő eredménnyel járt. Az eljárás lehetővé teszi, hogy a gazdák a vetőburgonya miatt nem kénytelenek apasztani a fogyasztásra szolgáló burgonya mennyiséget.

Hősi halált halt a rangelső új hadnagy. Pósfay László m. kir. hadnagy, a Kormányzó Ur, mint rangelső akadémiust ez év augusztus 20-án avatott hadnaggyá. 1944 szeptember 15-én, 20 éves korában hazánkért és Erdélyért vívott harcokban Nagyvárad mellett halálos sebet kapott és a nagyváradai hadikórházban hősi halált halt. Bajtársai ideiglenesen az ottani hősi temetőben helyezték örök nyugalomra. Azokat az eseményeket, amelyekről alig egy hónappal előbb a hadnagy-avatáskor a Legfelsőbb Hadurat üdvözölő beszédében szólt. Életemek hazáért való feláldozásával pecsételte meg. (MOT)

A Délvidék tábori postája

Papp Tibor honvéd (p. B. 695) üzemi feleségének, szüleinek, hozzátartozóinak, a kollegáinak, kollegáinak és minden ismerősnek, hogy jól van, egészséges, nincs semmi baja. Idő és egyéb okok miatt nem írhat mindenkinek, azonban azt kívánja, hogy ha valaki írjon mindenkinek, aki csak teheti. Ujságokat és folyóiratokat is kér. Kéri, hogy ne feledkezzenek meg róla, mert minden küldemény érkezése ünnepszámban megy ott kint a harctéren. Reméli, hogy az Isten épen és egészségesen hazavezéri.

Faragó Imre honvéd (p. M. 493) nagyon sok szeretettel üdvözlő edes jó anyját és testvéreit. Kéri, hogy írjanak neki. Ne aggódjanak miatta. Ijainak minél többet.

Tóth Ferenc ővezető (M. 483) üzemi haza szüleinek, hogy nincs semmi baja. Több levelet vár. Csókol otthon mindenkinek.

Kiss Mihály (p. M. 493) szeretettel üdvözlő kislányát és feleségét. Üzeni, hogy nincs semmi baja, egészséges.

Csitári István ővezető (p. Z. 826) lapján többen is üzennek szüleinek, testvéreiknek, családjuknak, így: Pintér Endre tizedes, Bognár Béla tizedes, Csillag Sándor honvéd, Kelemen Lajos századosvezető, Banos László honvéd, Csitári István ővezető, Szolák József honvéd, Székely János honvéd és Tancs Dénes ővezető.

Halott paraszt szemébe néztem

ÉVA: SZENTIVÁNYI KALMÁN

Meddé siratás, fásult fájlalom, féső szavak és bánó vigasz, ez a halál? Oh, milyen emberi, milyen egyszerű, milyen igaz. Kis János a megboldogult neve, apját is így hívták, amíg élt, aki azt hagyta meg a fiának: a kis földet ne add semmiért... És elment egy régi könnyes özön, mert végzett, hát a sorból kiált. de az életének nem lett vége, mert itthagya négy erős fiát.

Nézem Kis Jánost; ennyi az élet, milyen kevés és mennyi minden, él, ölel, csókol, verejtékezik s ha végzett, akkor elmegy innen. Egy halott paraszt szemébe néztem és megláttam az egész életét, mert úgy őrzi a régi dolgokat mint kidőlt fa a szelek énekét...

A termények ára októberben

Október 1-től a közéletügyi miniszter idej. természetű értékelésben mindennemű kenyér- és takarmánygabona termelési egységárához költség, valamint kamattérítés címén újabb 30 fillér felárát számíthat fel a termelő és a jogositott kereskedő október 15-ig szállítás, illetve átadás esetén. Eszerint a 40 pengős búzaegységárhoz 90 fillér többlet számítható, amelyből 51 fillér költség címén, kamattérítés fejében pedig 39 fillér jár a szállítónak 100 köntéknél. Hasonló a felár a többi kenyér- és takarmánygabonaműveknél.

Az étkezési hüvelyesek közül mindenfajta babnál 1.80 pengő, a Vaktória és Express borsónál 1.50, mindenfajta a felár métermázsánként. A csicséri borsó, lóbab és szeges borsónál az együttes felár ármémenként 1.20 pengő.

A fűszermagvak közül másként fajta köményagnál 2.50 pengő, a koriander magnál 0.80 és a fehér és fekete mustármagnál a felszámítható felár 2.70 pengő 100 köntéknél. Ezeket a felárakat úgy a termelők, mint a jogositott országos és körzeti kereskedők számíthatják fel ugyancsak az október 15-ig történő szállítás esetében.

A bab, lencse és mák központú egyenértékű beüzemelési egysége is változik október 1-15. időtartam alatt a következőképpen: babnál 7.60 pengő, lencsénél 11.20 pengő és a máknál 14.80 pengő köntéknél.

Heves harcok Dagó szigetén

Berlin, okt. 4.
Az Interinf. jelenté: Dagó szigetén, ahol bolsevista csapatok szálltak meg, egész napon át heves harcok folytak. Az ellenség megkísérelte, hogy a sziget déli részén újabb csapatokat gyűjten partra, a német kötelékek ezt a kísérletet 12 zászad elsőlyesztése ellen megakadályozták. A Dagó és Osei szigetek közötti gátakat a németek több helyen felrobbantották. A német hadtengerészet kötelékeit beavatkozással több ízben megszakították a bolsevistákkelő forgalmat.

KATASZTRÓFÁLIS AZ ÉLELMISZERTÉK HELYZET FRANCIAORSZÁGBAN

Berlin jelentés szerint azok a svájci újságírók, akik Lyonban tartak, azt jelentették lapjuknak, hogy a város élelmiszeri helyzete végzetes. A városban a szállodákban reggel semmit sem lehetett szerezni.

Hat havi börtönre ítélte a törvényszék Mátvai Sándor volt közellátási felügyelőt

A védő felmentésért, az ügyész súlyosbításért felelősséget

Szerdán délelőtt tartott tárgyalást a zombori k. törvényszék dr. Winterkőcs hármas bírója Mátvai Sándor volt zombori közellátási felügyelő büntetésében. A tárgyaláson négy mellékkörhírnév vonatkozóan hallgattak ki tanukat, majd a perbeszéd megkérdezése után sor került az ítéletre. A törvényszék Mátvai Sándor volt zombori közellátási felügyelőt

hivatali hataival való visszaélés bűntettében mondotta ki vétkesnek s ezért őt hat havi börtönre ítélte. Mátvai vádlottársai Burdách Dénes és dr. Rácits Simon ügyében a k. ügyész visszavonta a vádat s így a bíróság megszüntette ellenük az eljárást. Az ítélet ellen a k. ügyész súlyosbításért, a védő pedig felmentésért felelősséget vállalt.

SPORT

A szegedi kerületben két hétre leállították a különböző labdarugó bajnokságokat

Az utazási és egyéb nehézségek miatt, mint ismeretes, vasárnapról vasárnapra a szegedi labdarugó kerületben már alig egy-két mérkőzés volt megtartható. Ez a helyzet természetesen komolytalanná tette és fel-fordította a labdarugó bajnokságot, éppen ezért a kerület vezetősége a múlt héten aként határozott, hogy két hétre, tehát október 15-ig teljesen leállítsa valamennyi labdarugó bajnokságot az érdeklődők, ugyanakkor a

zonban felhívja az egyesületeket arra, hogy barátságos mérkőzések rendezésével foglalkoztassák csapataikat, hogy a labdarugó sport mégse álljon le. Általános vélemények szerint a bajnokságok szünetelése alatt a szegedi csapatok egymásközti valamilyen formában, esetleg villám tornán küzdhetnek meg az elsőségért, illetve a rangsorért.

Elmaradt a Topolyai SE-Ujverbázi CSE közötti K. B. mérkőzés

Az elmúlt vasárnap kellett volna lejátszani Topolyán a Topolyai SE-Ujverbázi C. S. E. közötti KB mérkőzést. A mérkőzésen azonban az Ujverbázi csapat nem jelent meg és így az elmaradt. A bajnoki pontokon felül a Topolyai SE kártérítési igényt is támaszt az UCSE-tel szemben a Szövetségnél.

rel kiálló TSE ellen. — Amikor már a TSE I. b. csapata vasárnap elindult Ószivárcra, akkor érkezett meg Topolyára az újvidéki Alosztály értesítése arról, hogy az I. osztályu bajnoki mérkőzéseket beszüntetik. A határozat érzékenyen érinti a TSE-t, tekintve, hogy az egyesület I. b. csapata minden vidéki bajnoki mérkőzését ezideig pontosan lejátszotta, ezzel szemben egy vidéki ellenfele sem utazott Topolyára és így egy mérkőzést sem játszott idehaza. Ez a TSE-nek tetemes anyagi veszteséget okozott, mert bevétele nem volt, a mai nehéz és körülményes utazások pedig rengeteg pénzébe kerültek az egyesületnek.

Topolyai sporthírek

A Topolyai SE I. b. csapata vasárnap délután Ószivárcra játszott a esedékes bajnoki mérkőzését az ottani Sport Clubbal. A sáros nehéz pályán lejátszott mérkőzést az erősebb fizikumú ószivárciak nyerték meg 5:2 (2:1) arányban, a 10 ember-

A Légóhalmi Liga közleményei:

A lakóházak tűzvédelme

A várható légi támadások fokozottabb mértékben szükségessé teszik, hogy a lakóházak légóhalmi parancsnokai a legnagyobb gondot ellenőrizzék a parancsnokságuk alá tartozó házak tűzvédelmi felkészültségét.

A padlás alapterületének nagysága szerint előírt padlástér tűzvédelmi felszerelés, azaz minden megkezdett 300 négyzetméter alapterület után 1—1 00 literes, vagy 2—2 darab 50 literes vizipartály, a hozzá tartozó 2—2 véder, 10—10 köbméter homok és 2—2 darab lapát, illetőleg ha a lépcsőházi szoba több, mint ahányszor megkezdett 300 négyzetméter a padlástér alapterülete, akkor ennek alapján beszerzett padlástér tűzvédelmi felszerelési eszközök, az előírt számú kézi fecskendővel és szórókörrel, szakfelszereléssel, továbbá az óvóhelyen előírt vízmennyiséggel, a lépcsőházban, lakásokban és óvóhelyen

elhelyezendő homok, minden házban meg kell, hogy legyen. Sőt nagyon helyesen cselekszik a házparancsnok akkor, ha — a lehetőség határain belül — ezekből a felszerelési tárgyakból minél többet szerzett be. Illetőleg az oltóanyagokból minél nagyobb mennyiséget tárol az erre alkalmas edényekben.

Az elmúlt légi támadások tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a keletkezett tűz csirájában elfojtható lett volna, ha megfelelő mennyiségű oltóanyaga áll rendelkezésre és ha a lakók bátran nekimennek a tűznek. A házparancsnokok tehát ne elégedjenek meg azzal, ha az előírt mennyiségű víz a padlásra és az óvóhelyen rendelkezésre áll, hanem hassanak oda a házban lakók is tároljanak nagyobb edényekben vizet, amely szükség esetén oltáshoz felhasználható.

Nagy súlyt kell helyezni a házparancsnokoknak a lakók tűzoltó kiképzésére is.

Ha a lakóház légóhalmi parancsnoka úgy látja, hogy a keletkezett tűzzel megbirkózni az összes lakók bevonásával sem tud, úgy segítséget kér a szomszédoktól, de ugyanakkor jele-tést küld a tömegparancsnoknak is, aki a rendelkezésre álló erők bevetésével a veszélyeztetett ponton gondoskodik, a hozzáérkezett jelentést pedig azonnal továbbítja a hatósági légóhalmi legkisebb egységéhez, az alkörzetparancsnoksághoz, amely a további szükséges intézkedéseket megteszi.

Nem győzzük elégszer felhívni a házparancsnokok figyelmét arra, hogy a gondjaira bízott légóhalmi felszerelési tárgyak jókora tartásáról a legmesszebbmenő módon gondoskodjanak, azok működőképességét állandóan ellenőrizzék. A felszerelések kitárolása, hivataloszerű működéséről nemcsak a kárelhárítás sikere, de gyakran emberélet megmentése is függ.

A lakosságot pedig figyelmeztetjük, ne ragaszkodjék a rendelet pontos előírásához, hanem fogadjon meg a lakóház légóhalmi parancsnokok jóindulatú figyelmeztetéseit. A rendeletben előírt oltóanyagot, mint például a vizet és a homokot, úgy a padlástérben, mint az óvóhelyen, vagy a lakásokban az előírt mennyiségnél többet tárolni szabad, csak kevesebbet nem.

A függönyöket, szőnyegeket és egyéb könnyen gyúló lakásdíszeket csomagolják el és raktározzák le a pincébe, vagy más védett helyre. Lehet, hogy a lakások így csupasz, barátság-talan lesz, de ezzel szemben hathatósan hozzájárulnak a keletkezett tűzek gyors leküzdéséhez.

A kukoricaháncs feldolgozása

Itt a kukoricatörés és faszítás ideje. A kukoricacsövet beborító hártás és rostos anyag, az úgynevezett kukoricaháncs, vagy csuhé, mint ismeretes, kiválóan alkalmas lábtörők, szőnyegek, szatyrok, kosarak, szaktáskák és egyéb háztartási cikkek készítésére. Az országban sok helyen házi paritárgy dolgozók fel a csuhét és sok kisgazda szépen pénzelt az említt tárgyak előállításából. A kukoricaháncs azonban alkalmas rafinapótló kötőszert készítésére is.

Néhány évtizeddel ezelőtt, amikor a raffia gazdáink még nem ismerték, jól megélt a célnak a kukoricaháncs is. Mivel nem bizonyos, hogy a jövő esztendőben a szőlőgazdák nívó raffiahoz jutnak, célszerű ha a szőlőgazda már most gondoskodik szőlőjének jövő évi kötözőanyagáról és a most folyó kukoricafosztás alkalmával megfelelő mennyiségű csuhét szerez be s abból télen apránként elkészíti a szőlőkötőszert alkalmas anyagot.

A kukoricacsövekről lecsodott csuhét, különösen pedig a belső borítóléveleket, amelyek puhák, hajlékonyak és nagyon szívószálak, aköz kévékbe kell kötni és így elraktározni száraz és szellős helyen, hogy a levelek meg ne penészedjenek, mert a penész éroncsolja a rostokat. Ráérő időben a leveleket csikokra kell hasogatni, kissé megsodorni és keletkezett hármással, négyesével fonálba csomózni, majd pedig hosszúság szerint osztályozva csomókba kötve eltenni arra az időre, amikor a szőlőkötőszert ideje elérkezik.

Nagy napokban kis emberek hőskövé nővekednek

A negyedik támadást venik vissza ezen a napon a máramaroszigeti utászok. Napok óta tart már a nagy harc. Éjjel-nappal, megszakítás nélkül rohamoz az orosz.

Besötétedett. Mintha valami óriás borította volna egyszerre fekete köpenyét a vidékre. Az utászok a lövészgödörökben bóbiskolnak. Az órák feszülten figyelnek.

Éjjel felé elbódulnak odaát az aknák. Felcsúsznak köpöcsötől a földet és letördelik a fák gallyait a lövedékek. Katteg a golyószóró és a géppuska is. Az utászok keményen megmarkolják fegyvereiket. Megindul az orosz áradat.

Az aknák szétszaggatják a távbérszélővezetékét. Nincs összeköttetés a szárnyak között. Kósa Ferenc övezető nyomban jelentkezik és a lövetkező pillanatban máris vízi a páncosokat az egyes nehézfegyverfészekhez. Mellette fűtyölnek a lövedékek, aknák csapódnak be, de nem törődik ezzel. Keleten hajnal-pir dereng.

Most az utászaink lendülnek táma dásra. Nagy hajrával tömnek előre és nemsokára a kisvasút mentén foglalnak állást.

Kósa mindentől elől. Parancsokat visz, jelentéseket hoz.

Könnec orosz egy nehézpuskát el-pel állásába. Kósa felfedezi őket. Közéjük lö puskával, majd odacsúszik egyik géppuskárajunkhoz.

— Szakszervező ur, oda köjön — mutatja az irányt. A következő pillanatban már szétugranak az oroszok és futnak visszafelé.

A szembenéző hagyóidából egy orosz géppuska kelttemetlenkedik. Nem látni honnan lö, csak a hangja hallatszik, meg a lövedékek csapódnak be a közelbe.

Kósa ismét önként jelentkezik, hogy felderíti a géppuska helyét. Óvatosan előrekecszik. Nemsokára visszater örömtől sugárzó arccal.

— Megvan — jelenti. A géppuskát előrevezeti és az oda pöngöl a hegyoldalba.

Odaát elhalgat a géppuska futó alakok látszanak... Nagy napokban kis emberek hőskövé nővekednek!

APRÓHIRDETESEK

FÉRFI fodrász szegedi, azonnal fel-veszek teljes elátással, Vidákovits, József uti fodrász, Zombor, Flórián utca 1.

IRODABUTOROK, gép, tizedes mérleg, nagy batázsákok bétőlőg eladók. Arany János u. 31. a-1479

SZALAGFÜRESZ, fa-állványon, hozzávaló egyes vas részekkel eladó. Szent István ut 15 alatt. a-1473-1

EGYETEMI hallgató iróda elől-lakást keres. Ajánlatokat fizetés meg-előléssel a kiadóba. a-1474-1

ELADÓK és veszek kézimunkát, fe-hérszennit és ruhát. Flórián utca 5 sz. a-1475

HÁZ ELADÓ központban, minden elitogadható áron, azonnal beköltözhe-tő. Cím: Zombor, Vásártér 15 vagy Gergurov ingatlanforgalmi irodában. a-1476-1

JÓKARBAN levő kerékár. 10 an-málkal eladó. Vásártér 15. a-1477

ELADÓ egy sárga, egy stoppoló bi-péscsép, Zombor, Beacsányi ut 30 (volt Szontai). a-1478-1

FŐURI díszkrécióval már sok sze-rencsés, boldog házasságot hozott étre Méltóságosasszony, Budapest, Rózsá-tiúk 304. Válaszboríték. a-1454-1

TARTÓSHULLAM, krémakkokó-lsal, békébeli anyaggal BOGDAN fod-rásznál, Zombor, Trefort u. 6. a-1464-1

VEGYEN SORSJEGYET az 53. sz. tályorságiáték I. osztályára Jány Át-berné, Zombor, Széchenyi körút 27. a-1468-1